

Lösningar till tentamen FMSF75 - matstat för

①

W - 2019-01-07

Modell:

① $Z =$ skillnad i sträcka (utan-med luftkond.)

$$Z \in N(\Delta, \sigma)$$

$$Z_i = 16 \quad 45 \quad 30 \quad 34 \quad 31$$

a) $\Delta_{\text{obs}}^* = \bar{Z} = 31.2$

$$\sigma_{\text{obs}}^* = s = 10.3779$$

$$I_{\Delta} = \left(\bar{Z} \pm \underbrace{t_{0.025}^{(4)}}_2 \frac{s}{\sqrt{5}} \right) = (18.31, 44.09) \quad \begin{array}{l} 95\% \\ \text{intervall} \end{array}$$

b) Nej, eftersom intervallet täcker över 20.

② a) $X_i =$ energiförbr. dygn i ; $X_i \in N(2500, 100)$

$$\text{En veckas totala energiförbr.} = \sum_{i=1}^7 X_i$$

$$\sum_{i=1}^7 X_i \in N(7 \cdot 2500, \sqrt{7} \cdot 100)$$

$$P\left(\sum_{i=1}^7 X_i > 18000\right) = 1 - \Phi\left(\frac{18000 - 7 \cdot 2500}{\sqrt{7} \cdot 100}\right)$$

$$= 1 - \Phi(1.8898) = \underline{\underline{0.0294}}$$

b) $X =$ energiförbr. $\in N(2500, 100)$

$Y =$ energitillf. $\in N(2400, 80)$

$$X - Y \in N(2500 - 2400, \sqrt{100^2 + 80^2})$$

$$P(X - Y > 0) = 1 - \Phi\left(\frac{0 - 100}{\sqrt{100^2 + 80^2}}\right) = \underline{\underline{0.7826}}$$

③ X = antalet av de 53 mätningarna som tillhör klass stark påverkan
 a) $X \in \text{Bin}(53, p)$ där $p = P(\text{en mätning tillhör stark...})$

$H_0: p \geq 0.48$ (som tidigare)

$H_1: p < 0.48$ (minskad försurningspåverkan)

Vi observerade 20 mätningar i klassen stark påverkan.

Direktmetoden:

P-värde = $P(X \leq 20 \text{ då } X \in \text{Bin}(53, 0.48))$
 $= 0.0867$

Eftersom P-värde > 0.05 (standardgräns) kan

H_0 ej förkastas på nivå 5%.

Nej, dessa data styrker inte misstanken om minskad försurningspåverkan

b) $P_{obs}^* = \frac{20}{53}$

$P(\text{precis en tillhör klassen}) = \binom{3}{1} p^1 (1-p)^2 = 2p(1-p)$

$\approx 2 P_{obs}^* (1 - P_{obs}^*) = 2 \cdot \frac{20}{53} \cdot \frac{33}{53} = \underline{\underline{0.4699}}$

④ Modell: $y = \text{antal familjegrupper}$

a) $x = \text{år}$

$$y_i = \alpha + \beta \cdot x_i + \varepsilon_i, \quad \varepsilon_i \in N(0, \sigma)$$

Enligt reggui-konvauddot blir

$$I_\beta = (-7.338, 1.275) \quad \text{vilket innehåller } 0.$$

Hypotesen $H_0: \beta = 0$ kan alltså ej förkastas och en signifikant trend kan ej påvisas.

Residualerna uppvisar inget mönster och tycks vara normalfördelade.

Eftersom β är ej signifikant skilt från 0 är modellen $y_i = \alpha + \varepsilon_i, \quad \varepsilon_i \in N(0, \sigma)$ förmodligen rimligare.

b) Sökt är ett konfidensintervall för $x = 2017$

Om linjära regressionsmodell används för den från reggui till $(160.5, 232.2)$.

Om den enkla modellen $y_i = \alpha + \varepsilon_i$ används gäller det att göra ett konfidensintervall för α :

$$\left(\bar{y} \pm t_{0.025}^{(16-1)} \frac{s}{\sqrt{16}} \right) = \left(221.03 \pm 2.13 \cdot \frac{38.57}{\sqrt{16}} \right) =$$

$$\text{där } s \text{ fås genom } \text{std}(y) \\ = (200.48, 241.59)$$

(4) c) Söket är ett prediktionsintervall för $6 \cdot y$ då $x = 2018$.

Om den linjära regressionsmodellen anv. för intervallet från reggui: $6 \cdot (105.6, 284.9)$
 $= (633.6, 1709.4)$

Om den enkla modellen används kan prediktionsintervallet approximeras med

$$6 \cdot (\bar{y} \pm t_{0.025}^{(16-1)} \cdot s) = 6 \cdot (221.03 \pm 2.13 \cdot 32.57)$$
$$= 6 \cdot (138.81, 303.24) = (832.9, 1819.5)$$

d) En skattad autokorrelationsfunktion på grappantal tyder inte på att mätningarna av grappantal är beroende.

Inte heller residualerna från den linjära regressionsmodellen tycks vara beroende.

⑤ Modell: x_1, \dots, x_{30} obs av \bar{X} = antal dygn med minst 70 mm

$$\bar{X} \in Po(\lambda)$$

OBS!

Av misstag finns det 40 observationer i fikur punkt-nederbörd. mat. Modellen baseras alltså på 40

a) $\lambda_{obs}^* = \bar{x} = 13.45$ år: x_1, \dots, x_{40} obs. av \bar{X} = antal dygn med minst 40 mm.

$$\bar{X} \in Po(13.45)$$

b) $P(\bar{X} \geq 20) = 1 - P(\bar{X} \leq 19) = 0.0562$

c) Man vill testa hypoteserna

$$H_0: \lambda \leq 13.45$$

$$H_1: \lambda > 13.45$$

Antag att k är det lägsta antal då H_0 förkastas på nivå 1%.

Det innebär att P -värde =

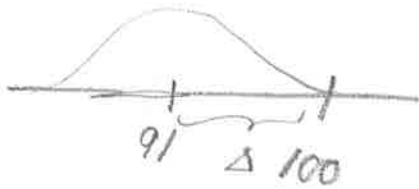
$$P(\bar{X} \geq k \text{ då } \bar{X} \in Po(13.45)) < 0.01$$

Genom att pröva olika värden på k får

<u>k</u>	<u>P-värde</u>
22	0.0197
23	0.0110
24	0.0059 $\leftarrow H_0$ förk. på nivå 1%

Man kan alltså acceptera 23 fall. Överskrjer antalet fall 23 kommer H_0 att förkastas på nivå 1%.

⑥ a)

Det systematiska felet
är $91 - 100 = -9$.

⑥

$$b) \bar{I}_\mu = \left(\bar{x} \pm \lambda_{\alpha/2} \cdot \frac{s}{\sqrt{10}} \right) = (3,37, 6,63)$$

$$\text{Detta ger } \lambda_{\alpha/2} \cdot \frac{s}{\sqrt{10}} = \frac{6,63 - 3,37}{2} = 1,63$$

$$\text{och } \lambda_{\alpha/2} = \frac{1,63 \cdot \sqrt{10}}{2} = 2,5773 \text{ vilket}$$

innebär att $\alpha = 0,01$ och konfidensgraden
99%.

$$c) \bar{X}_i = \text{mätvärde nr } i \quad E(\bar{X}_i) = 0 \quad D(\bar{X}_i) = \frac{1}{12}$$

Enligt centrala gränsvärdeslagen gäller

$$\sum_{i=1}^{50} \bar{X}_i \stackrel{D}{\sim} N\left(50 \cdot 0, \sqrt{50} \cdot \frac{1}{\sqrt{12}}\right) = N\left(0, \sqrt{\frac{50}{12}}\right)$$

$$P\left(\sum_{i=1}^{50} \bar{X}_i > 0,1\right) = 1 - \Phi\left(\frac{0,1}{\sqrt{\frac{50}{12}}}\right) = 0,4805$$

d) $P(\text{förkast } H_0 \text{ då } \mu = 3,5) = 0,2 \stackrel{S(3,5)}{=} \text{Genom att}$
pröva i kommandot styrloffen för $n = 10$

e) $X = \text{tid mellan störningar}, X \in \text{Exp}(1/0,25)$

$$P(X > 0,5) = \int_{0,5}^{\infty} 0,25 e^{-0,25x} dx = 0,1353$$